

Razstava Polone Maher in Roberta Čermeča

V galeriji Equina se bosta skupaj predstavila kiparica in slikar Robert Čermeč. Maherjeva bo predstavila nizu serije *Kartoni*, Čermeč se bo ljubljanskemu občinstvu nastalim v zadnjih dveh letih. Razstavo so odprli včeraj.

kratne posebnosti
tine, ki so se zaradi
milice od 13. in 14.

ajši član trojice, je
čnih dilemah. »Ne
rem jeziku pišeš,
no stranjo. Seveda
dodatni izziv ka-
b, da živijo v ne-
literature, napisane
odpira država in je
javnoča tudi v Ka-
ki boj gotovo ni

alovo delo za zdaj v
prevedeno, kratki
no bosta v priho-
jeni na internetni

ožba včeraj pred-
romana švedskega
a in scenarista **Pera
njtznica kapitana**
vedla Sara Grbovič.
gre za roman, ki je
esnične zamenjave
stvu, ki jo je avtor
buliral. Tudi sicer je
dokumentarni pris-
č, zgodovinske te-
s fikcijo.

Na 59. Berlinale, ki bo potekal od 5. do 15. februarja, bodo prikazali 28 kratkih filmov iz 17 držav, od tega se bo osem filmov v tekmovalnem delu festivala potegovalo za zlatega in srebrnega medveda. Nemčija bo sodelovala s petimi kratkimi filmi.

Pisanje je Tisto

Gašper Troha

Ljubljana – Tamara Matevc je novo ime med slovenskimi dramatikami. V petek bo v Slovenskem stalnem gledališču v Trstu uprizorjen njen prvenec *Zaljubljeni v smrt*, tekst, ki je nastal po predlogi romana *Mladoporočenca Fulvia Tomizze*. Tamara Matevc se je z gledališčem поблиže srečala v srednji šoli, v dramskem krožku s profesorico Heleno Cujec Stres, počasi razumela, da ne bo igralka, niti režiserka, in se odločila za dramaturgijo. Sledil je premor in nato srečanje s **Samom M. Strelcem**. Najprej sta skupaj z Gregorjem Matevcem ustvarila spletni portal slovenskega gledališča www.sigledal.org. V nekaj mesecih bodo podatki o premierah, ki so bile odigrane od leta 1867 do danes v slovenskih gledališčih od Trsta do Ptuj, dosegljivi tudi po spletu. Njen prvenec je spodbudilo sms sporočilo. »Samo M. Strelc: 'Beri Tomizzo, Mladoporočenca. Vzemti kot inspiracijo in napiši svojo dramo.'«

Zgodovinski okvir *Zaljubljenih v smrt* je tragična življenjska in ljubezenska zgodba Danice Tomažič, sestre narodnega heroja Pinka Tomažiča in Stanka Vuka, krščanskega socialista, slovenskega pisatelja in intelektualca. Danica Tomažič in Stanko Vuk sta se spoznala avgusta 1939 in se junija 1940 – dobra dva tedna po Pinkovi aretaciji – poročila. Živela sta papirnati zakon v dobesednem pomenu besede. Stanka Vuka so aretirali oktobra 1940 in tri leta in pol je preživel v različnih italijanskih zaporih. V tem času je svoji ženi Danici napisal približno stiri sto pisem, v katerih si je prizadeval za ohranitev in poglobitev ljubezenskega čustva med njima. Iz zaporov se je vrnil februarja 1944. Marca istega leta so zakonca Vuk na njenem domu ustrelili neznan likvidatorji, zagotovo pa so bili Slovenci. Tamara Matevc je med pisanjem teksta spoznavala prej neznan Trst: »Sama sem rasla v Tolminu, zdaj z družino živimo na Vrhniki, Trst ni bil zame nikakršen faktor. Ko je padla odločitev, da bomo delali v Trstu gledališki projekt, vezan na življenjsko zgodbo Stanka Vuka in Danice Tomažič, sem se v Trst preprosto začela voziti. Ob popoldnevih, ob sobotah... vozila sem se po ulicah in se izgubljala, spraševala, se vozila v strme klance... Vedela sem, da ga moram nekako začeti okušati. Zanimal me je vtis mesta, vrvež, barve oblek, ki jih nosijo ljudje, oblika okvirjev očal, trgovine, izložbe, zvoki, kako z dvignjenim palcem ustavljajo mestni avtobus, prijazni prodajalci v trgovinah... nekako sem poskušala

fotografija Snijana Golia

Zaljubljeni v smrt je zgodba o ljubezni in življenju manjšine. »Izkazalo se je, da je razdor znotraj manjšine še vedno živ,« pravi avtorica Tamara Matevc (na sliki).

srkati vse to skozi vsako poro posebej... Pravi, da je najprej spoznala ljudi iz teatra. »Čuti se, kako so trdoživi, kakšni borci za svoj prostor so. Nobene plehke romantike ni. Tako kot se zjutraj borijo za svoj parkirni prostor v prenatrpanem Trstu, tako se skozi življenje borijo za svojo družino, otroke, za svoja razmerja, jih branijo pred vsiljivci, za svoj teater, delajo kompromise, ob katerih včasih krvavijo srca, ampak treba je in kar te ne ubije, te utrdi.« *Zaljubljeni v smrt* je zgodba o ljubezni in življenju manjšine: »Izkazalo se je, da je razdor znotraj manjšine še vedno živ. Razdor, do katerega je prišlo pred več kot sedemdesetimi leti in je popil veliko življenjskega soka, ki bi moral pozivljati sedanjost in navdihovati prihodnost.« Med svojim delom se je pogovarjala z vidnimi predstavniki slovenske manjšine in spoznavala dejstva asimilacije, katere prvi znak je gotovo izginjanje jezikovnega znanja.

V petek je na vrsti premiera. In potem? »Danes delam gledališče pod Strelčevim vplivom, mentorstvom oziroma znotraj paradigme Novega Zato. Odkrivam, do kakšne mere se to prekriva z menoj. Strelc me prevzame s svojim kurentskim podpisom: objesten, malo nesramen, naivno iskren, obenem pa senzibilen, pronicljiv in duhovit. Rada bi šla gledat, kako se praktične dramaturgije lotevajo Toporišič, Tasič in drugi. V ukvajeništvu pri svojih rosnih šestintridesetih. Se vedno sem povsem in popolnoma navdušena nad Pograjcem. Fantazma vsake dramaturginje? Ranljivost me v gledališču, v neki izpovedi najbolj gane... In pa pisanje. Pisanje je v bistvu Tisto. Vse drugo je samo sekundarno...«